

VERSLAG POLITIEKE WOENSDAG VAN WOENSDAG 17 FEBRUARI 17.00 UUR

Voorzitter: J. Boter (VVD),

Namens de raad: A. Sijbolts (Stadspartij), B. Benjamins (D66), E. Heemstra (ChristenUnie), J. Bushoff (PvdA), R. Bolle (CDA), K. De Wrede (PvdD), E. Hessels (VVD), B. de Greef (SP), K. Blauw (PVV), J. Been (GroenLinks), J. Visser (GroenLinks), D. Mellies (100%Groningen)

namens het college: wethouder De Rook

Namens de griffie: P. Kommerij

Nieuwe opzet begroting

00:00:00

Mevrouw Hessels: -problemen mee. Het kan namelijk makkelijker zijn om zo kleine veranderingen in de budgetten beter te verdelen waar het nodig is.

00:00:12

Voorzitter: Mevrouw Hessels reageert al op de term Voorzitter, maar de heer Sijbolts mag een interruptie plegen.

00:00:18

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Vindt de VVD dat er nu een probleem is als het gaat over het autorisatieniveau? Zijn er knelpunten of is er een reden waarom we het autorisatieniveau, volgens de VVD, nu zouden moeten veranderen?

00:00:33

Mevrouw Hessels: Wij zien niet per se knelpunten, maar ook geen redenen waarom het verkeerd zou zijn om het te verhogen. Dank voor het uitwerken van de nieuwe opzet voor het deelprogramma sport, bewegen en mobiliteit. Wat ons betreft zorgen de grafieken en de koppeling van doelen en acties voor meer overzicht. Wel hopen we dat dit daadwerkelijk leidt tot een kleinere begroting. Dat is even afwachten, maar het ziet er goed uit. Wat voor de VVD nog mist, maar een goede toevoeging zou zijn, is dat duidelijk wordt over welk geld nog ruimte is om te beslissen. Het zou de begrotingsdebatten helpen als voor de raad duidelijk is welk geld uitgegeven wordt voor de wettelijke taken, welke voor de ambities uit het collegeakkoord en waar nog vrije ruimte is. We kunnen dan beter het debat voeren over waar nog invloed op uit te oefenen is. Hierop graag een reactie van de wethouder. Tot zover.

00:01:32

Voorzitter: De heer Bolle heeft een interruptie.

00:01:36

De heer Bolle: Mevrouw Hessels zei dat ze met deze nieuwe indeling hun controlerende taak beter uit kunnen oefenen. Ik ben benieuwd hoe dat makkelijker zou worden?

00:01:48

Mevrouw Hessels: Het gaat niet per se om de indeling, maar als het beknopter en overzichtelijker is, is het makkelijker om te zeggen: "Hier vinden we iets van en hier gaat het om" in plaats van door de bomen het bos niet meer zien door de grote hoop informatie.

00:02:08

Voorzitter: Dat lijkt een bevredigend antwoord, maar achter u worden er vingers opgestoken. Mevrouw Blauw. Heeft meneer De Greef ook een vraag? Nee, dan mevrouw Blauw.

00:02:18

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Als je het autorisatieniveau verhoogt geef je juist het college meer bevoegdheden en wordt het lastiger voor de raad om een controlerende taak uit te oefenen. Hoe denkt de VVD hierover?

00:02:36

Mevrouw Hessels: Er is benadrukt dat er wordt geïnformeerd over welke wijzigingen er plaats zullen vinden en zolang dat gebeurt zien wij geen grote bezwaren.

00:02:47

Voorzitter: U mag nog één vervolgvraag stellen.

00:02:54

Mevrouw Blauw: Met wat u nu zegt, zou je het huidige autorisatieniveau beter kunnen handhaven?

00:03:04

Mevrouw Hessels: Het is de vraag in hoeverre het verkeerd is dat er wellicht wordt ingeschat dat geld beter op een andere plek kan worden ingezet, maar ik ben benieuwd naar de uitleg van de wethouder hierover. Wij zien daarin geen grote bezwaren.

00:03:26

Voorzitter: Helder. Dank u, mevrouw Hessels. Wie kan ik het woord geven? Ik kijk ook even digitaal. De heer Bolle van het CDA.

00:03:31

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Na de sessie waarin we uitleg kregen en na het lezen van het memo over de nieuwe opzet van de begroting is er één vraag die bij mijn fractie opkomt: Voor welk probleem is dit een oplossing? De auditcommissie heeft een inventarisatie gedaan in 2019 en daar kwam uit dat het een te dikke begroting die niet goed leesbaar was en dat het effect van het beleid niet goed zichtbaar was door middel van de indicatoren, als die indicatoren al gevuld waren. Daar kwam vanuit het college nog bij dat er meer integraal naar de begroting gekeken zou moeten worden, want de hokjes die wij daarin gemaakt hebben als programma's komen vaak niet overheen met hoe het in de werkelijkheid zit. Tot zo ver kan ik het allemaal nog volgen, maar mijn vraag aan de wethouder is hoe vaak het in de afgelopen tijd is voorgekomen dat we tussen programma's geld hebben verschoven? Ik heb een enkel raadsvoorstel gezien, waarin er bijvoorbeeld uit verschillende programma's dekking gezocht werd, maar dat zijn uitzonderingen en die laten tegelijkertijd zien dat het ook kan met de huidige indeling. In hoeverre klopt het dat de indeling van de begroting de flessenhals is voor de integrale opgave? Dat zie ik eigenlijk niet.

00:04:51

De heer Bolle: Minder beleidstekst in de begroting zou de leesbaarheid ten goede komen. Ik zie wel dat je door de andere indeling minder details hebt, want het is een voorwaarde dat je die eruit gaat halen en je gaat beperken tot de hoofdtaken. Dat voordeel heeft de nieuwe indeling zeker. Daar staat mijn fractie achter en ook achter minder indicatoren. Hopelijk alleen degene waar je het effect van het beleid in kunt uitdrukken en dat je - niet jaarlijks waarschijnlijk, maar misschien tweejaarlijks of misschien om de drie jaar - kunt zien wat het beleid daadwerkelijk voor effect heeft gehad. Dat zijn allemaal goede punten die in het voorstel staan. Het autoriseren op een niveau van vier programma's ziet mijn fractie nog niet

zitten. Ik zou willen voorstellen om deze indeling te nemen, zien hoe dat bevalt en bijvoorbeeld volgend jaar te kijken of een hoger autorisatieniveau een meerwaarde kan hebben. Nu is het vooral een logisch gevolg dat we het al op programma deden en dus houden we het op programma, terwijl het niet noodzakelijk is om die zaken aan te pakken die de raad heeft aangegeven. Daarmee zie ik geen reden of voordelen om dat nu wel te doen, maar u mag mij overtuigen als die er wel zijn.

00:06:13

Voorzitter: U heeft een digitale vraag van de heer Mellies. Kunt u het geluid aandoen, want ik hoor helemaal niks.

00:06:28

De heer Mellies: Nu wel?

00:06:29

Voorzitter: Ja.

00:06:32

De heer Mellies: Ik hoor de heer Bolle dezelfde overweging maken waar wij ook tegenaan lopen. Er zijn, voor mijn gevoel, twee tegenstrijdige uitspraken, want de heer Bolle zegt aan het begin dat wij in de praktijk nooit geld hebben geschoven binnen de deelprogramma's zoals ze nu voorliggen. Als ik het tenminste goed heb begrepen dat de heer Bolle dat heeft gezegd. Vervolgens heeft de heer Bolle wel moeite met het aanpassen van het autorisatieniveau, waarbij we ook het geld vastzetten. We hebben hetzelfde dilemma, maar ik ben benieuwd waarom de heer Bolle daar onderscheid in wil maken?

00:07:11

Voorzitter: De heer Bolle.

00:07:14

De heer Bolle: Het schuiven tussen de veertien programma's die we nu hebben kan al. Je kunt een raadsvoorstel doen en dan kun je de begroting wijzigen. Alleen de praktijk leert dat we dat bijna nooit hebben gezien. Nu wordt er voorgesteld om van die veertien programma's terug te gaan naar vier, omdat het dan makkelijker zou zijn om tussen de programma's te schuiven. In de afgelopen jaren hebben gezien dat er niet geschoven wordt tussen de programma's en als je dat wel zou willen kan dat. Daarom zie ik geen reden om dat te doen. Als je het wel doet - de interruptie die mevrouw Blauw maakte op mevrouw Hessels - geef je inderdaad een groter mandaat aan het college, want dan zeg je: "Als je doelen in je begroting hebt staan mag je schuiven tussen de cultuurbegroting en de sportbegroting". Dat is dan niet meer aan ons om te bepalen en mag het college dat bepalen. Het gaat dan natuurlijk wel om wijzigingen.

00:08:15

De heer Bolle: Ik had het prettig gevonden als de auditcommissie nog een tussenstap had gemaakt en we hadden gezien van: "Dit hebben we opgehaald. Dit is de kant die wij opgaan. Dit zijn de voor- en nadelen van dit voorstel". Misschien een vergelijking met een andere gemeente en ook een advies, want als je het ophaalt ben je ergens mee bezig en wil je iets bereiken met de nieuwe indeling. Het had de raad, als geheel, geholpen als de commissie had gezegd: "We hebben de discussie gevoerd met de organisatie en de wethouder en ons advies zou zijn om met deze indeling verder te gaan met deze voor- en nadelen". Het zou

kunnen dat de auditcommissie er niet uit was gekomen, maar dat kun je dan ook in dat advies zeggen. Goed punt van de VVD over het wettelijke stuk, het coalitieakkoord stuk, en de vrije bestedingsruimte. Het zou inderdaad mooi zijn als dat mee kon. Ik zeg 'ja' tegen de indeling en voorlopig nog 'nee' tegen het verhogen van het autorisatieniveau.

00:09:22

Voorzitter: Dank u. Wie kan ik het woord geven? De heer Heemstra van de ChristenUnie en daarna mag de heer Sijbolts.

00:09:28

De heer Heemstra: Dank u wel, Voorzitter. De raad en onze fractie hebben al langer de wens om tot een eenvoudiger, minder omvangrijk, overzichtelijker en daarmee beter leesbare begroting te komen. Onze fractie is van mening dat met de voorliggende opzet een goede stap in deze gewenste richting wordt gezet. Een mooie beoogde stap van kwantiteit naar kwaliteit. Onze fractie geeft deze opzet graag een kans en zie het als een belangrijke eerste stap. We verwachten dat deze opzet van de begroting ons beter in staat stelt om te gaan sturen op de hoofdlijnen. We kunnen ons vinden in de nieuwe structuur van de vier integrale programma's passend bij de integrale opgave van de gemeente, al zien we wel een mogelijke overlap. Zo zien we in onze veiligheidsprogramma's tegenwoordig een belangrijke koppeling met zorg. Het deelprogramma veiligheid is straks opgenomen in het programma leefomgeving en veiligheid, terwijl dit deelprogramma goed zou passen in het programma vitaal en sociaal. We zijn benieuwd hoe dat in de praktijk tot uiting gaat komen.

00:10:24

Voorzitter: U heeft een vraag van uw buurman, de heer Sijbolts.

00:10:27

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. De heer Heemstra heeft het over sturen op hoofdlijnen. Welke veranderingen ziet hij wanneer hij het daarover heeft ten opzichte van de huidige werkwijze? Kunt u voorbeelden noemen waarvan u vindt dat we niet zitten te sturen op hoofdlijnen en dat we dat nu gaan verbeteren door die programma's terug te brengen?

00:10:48

De heer Heemstra: Ik denk dat we in de begrotingscommissies meer naar hoofdlijnen zouden moeten gaan. Als je bijvoorbeeld kijkt naar veiligheid hebben we de afgelopen jaren vaak de veiligheidsmonitor besproken. Verder zie je wat meer veiligheidsstukken voorbijkomen en de detaillering zal juist in zulke commissies, bij voortgangsrapportages en beleidsstukken, meer aan bod kunnen komen. Dan kun je in de begroting en de jaarrekening meer op hoofdlijnen terugkijken en dit kunnen bespreken. Minder programma's en daardoor minder tekst. Een goed streven, maar afhankelijk van de kwaliteit. Inhoudelijk kunnen we ons voorstellen dat we, zeker in het begin, informatie gaan missen, maar het is goed dat we gestimuleerd gaan worden om het begrotingsdebat meer op hoofdlijnen te gaan voeren. De lagere niveaus -dat gaf ik net ook al aan - zou je meer moeten gaan bespreken tijdens de meerjarenprogramma's en de visie in uitvoeringsstukken.

00:11:41

De heer Heemstra: We zijn vooral benieuwd naar de verbetering met betrekking tot de kwaliteit en bruikbaarheid van de indicatoren. We verwachten dat deze straks voldoende laten zien wat de effecten en prestaties zijn van het gevoerde beleid en waar we als

gemeente streven. Het is goed dat er bij de nieuwe opzet in ieder geval aandacht blijft voor de vergelijkbaarheid met de huidige opzet en indeling. Dan het autorisatieniveau: Onze fractie is nog niet overtuigd dat, met deze nieuwe opzet, het autorisatieniveau naar het niveau van de vier nieuwe programma's moet worden verhoogd. Natuurlijk blijven bij deze verschuiving de vastgestelde doelen leidend en houden we zicht op de baten en lasten per deelprogramma en beleidsveld. Maar toch! Een aantal jaar geleden is het autorisatieniveau verhoogd van negenendertig deelprogramma's naar veertien programma's. Een verdere stap naar de autorisatie op vier programma's maakt het, wat de ChristenUnie betreft, te grofmazig.

00:12:34

De heer Heemstra: Gezien de omvang van deze programma's en de verschillende en het aantal uiteenlopende doelen binnen de deelprogramma's, maar ook de omvang van de bedragen, heeft het onze voorkeur om het autorisatieniveau voorlopig op het niveau van de veertien deelprogramma's te houden. Voorzitter, tot slot nog een aantal wensen die we graag mee willen geven. Laten we, waar mogelijk, zo spoedig mogelijk starten met het vergroten van de leesbaarheid en toegankelijkheid door het toevoegen van infographics en grafieken. De huidige tabellen, die we in de voorbeelduitwerkingen tegenkomen, kunnen wel een upgrade krijgen. Daarbij heeft het onze voorkeur dat we de meerjarige trends kunnen terugzien, zodat we makkelijker kunnen vergelijken. Dat wil zeggen, langer dan een tweejarige periode, bijvoorbeeld een periode van vijf jaar. Het is belangrijk dat we in het vervolgtraject blijven evalueren en verbeteren. We zijn benieuwd naar de verdere uitwerking van de doelen en subdoelen en de daaraan gekoppelde acties in een doelenboom. Wij vertrouwen erop dat we met deze opzet van de nieuwe begroting een goede eerste stap hebben gezet. Dank u wel, Voorzitter .

00:13:35

Voorzitter: Dank u wel, meneer Heemstra. Had u nog een vraag? Nee, dan mag de heer Sijbolts eerst, want hij had net zijn vinger al omhoog. U mag daarna.

00:13:45

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Eerst een algemene opmerking over het proces. Wij vinden, net als de heer Bolle , dat er min of meer een stap is overgeslagen. Er was een inventarisatieronde bij fracties door het Auditcomité in 2019 en nu is er gesproken over het terugbrengen van het aantal programma's van veertien naar vier plus het meer op hoofdlijnen rapporteren van doelen, activiteiten en indicatoren. Daarna is het niet meer met de raad besproken en dat vinden wij wel een gemis, want nu ligt er een memo voor dat in onze ogen voorsorteert op een raadsvoorstel over de nieuwe programmastructuur en het autorisatieniveau dat in maart voorgelegd gaat worden aan de raad.

00:14:23

Voorzitter: Over het proces wat u beschrijft heeft de heer Benjamins een vraag.

00:14:25

De heer Benjamins: Ik zou graag van de heer Sijbolts willen weten wie welke stap heeft overgeslagen op het autorisatieniveau?

00:14:38

De heer Sijbolts: Dat is een goede vraag. Daar heb ik geen antwoord op. Het is een constatering.

00:14:43

De heer Benjamins: U constateert iets en u maakt een verwijt. Ik neem aan dat dat verwijt in de richting van iemand zal zijn.

00:14:53

De heer Sijbolts: Misschien richting de raad zelf, maar ik had verwacht dat het Auditcomité nog een keer terug was gekomen na dat rondje. Ik weet niet hoe het college dat gesprek heeft gevoerd met het Auditcomité, want daar ben ik niet bij geweest. Dan had ik het er graag over gehad. Wij zijn van mening dat, voordat deze nota voorlag, we de raad eerder hadden moeten spreken over, met name, het autorisatieniveau en of we dat überhaupt zouden willen. Wat ons betreft lopen er nu twee discussies door elkaar. Aan de ene kant vraagt de raad om minder tekst en een minder dikke begroting en jaarrekening en de andere kant lijkt het de wens van het college om het autorisatieniveau aan te passen. Inmiddels is daar de ambitie van een deel van de raad aan toegevoegd om te sturen op hoofdlijnen dat, wat mij betreft, altijd een doel op zich moet zijn. Het Auditcomité heeft de nodige onvrede in de brief goed samengevat.

00:15:50

De heer Sijbolts: Wat de Stadspartij betreft is de forse omvang van de huidige begroting niet alleen te verklaren door het aantal programma's en het niveau van de beleidsvelden, doelen, activiteiten en indicatoren, maar het vele kopiëren en plakken uit beleidsnota's, visies en het coalitieakkoord is mede debet aan de dikte van de begroting en, automatisch daaropvolgend, de jaarrekening. De raad is de baas en heeft het budgetrecht en daarmee de bevoegdheid om de financiële middelen beschikbaar te stellen. De gemeentebegroting is het document op basis van de raad. Het college machtigt dan wel autoriseert om geld uit te geven. De raad stelt vast op welke wijze het geld moet worden besteed, dat heet ook wel Allocatie. Wanneer er wordt gekozen om van vijftien naar vier programma's te gaan betekent dit meer ruimte voor het college. Een begroting nieuwe stijl zorgt ervoor dat er meer inzicht wordt gegeven in de stuurbaarheid van begrotingsonderdelen, maar inzicht geven in stuurbaarheid staat los van autorisatie. De Stadspartij stelt zich de vraag welk probleem we oplossen wanneer we het autorisatieniveau verlagen naar een abstracter niveau?

00:17:03

De heer Sijbolts: Ik had heel veel taaie kost opgeschreven, maar ik denk dat ik daar een stukje van oversla, Voorzitter. De raad dient op hoofdlijnen te sturen en dat was een belangrijke doelstelling van de invoering van het dualisme. 'De raad moet zich beperken tot het sturen op hoofdlijnen en het achteraf controleren van het ingevoerde beleid door het college. Als de raad goed gebruik maakt van haar kaderstellende- en controlerende functie kan het college slagvaardig en effectief optreden'. Dat was de theorie, maar de praktijk is vaak anders. Daarbij komt de vraag: Wat geef je als raad weg wanneer je het autorisatieniveau gaat wijzigen? Als raadslid ben je de grootste tijd voornamelijk volksvertegenwoordiger en daarom is het belangrijk, als raadslid, de noden en zorgen van de gemeenschap te kennen en te vertalen naar politieke beslissingen in het beleid. Raadsleden

grijpen, in het algemeen, alle gelegenheden aan om het college te bevragen op specifieke details.

00:18:03

De heer Sijbolts: Raadsleden zijn in hun rol als volksvertegenwoordiger vooral een doorgeefluik van wensen en verlangens uit de samenleving. Van inwoners, verenigingen, ondernemers, etcetera. Voor een college kan het soms lastig zijn, zo niet onmogelijk, om op deze kakofonie van geluiden algemene beleidskaders te formuleren. De Stadspartij is een beetje bang dat de gemeenteraad haar verbindingsrol, tussen de gemeenschap en het gemeentebestuur, met de beoogde wijziging wordt ontzegd. Er zijn immers goede redenen om te pleiten dat de gemeenteraad, als gekozen volksvertegenwoordiging, op allerlei wijze is betrokken bij de interactie tussen bestuur en samenleving. Een deel van mijn betoog van zojuist heb ik vrijelijk geciteerd naar professor doctor Arwin van Buuren die hier onderzoek naar heeft gedaan. Arwin, sorry. Ik geloof dat ik in de war was met een dj. Het zegt wel iets over mijn muzikale smaak.

00:19:07

De heer Sijbolts: De angst van de Stadspartij is mede ingegeven door het feit dat het college alles behalve uitblinkt in participatie, co-creatie, inspraak, medezeggenschap, het tijdig betrekken van onze samenleving en het op peil houden van, bijvoorbeeld, onderhoudsbudgetten. Daarnaast blinkt, wat de Stadspartij betreft, deze raad niet altijd uit in het stellen van haar kaderstellende- en controlerende rol. Het is vaak 'ja en amen', zonder debat. Binnen het besluit over vier hoofdprogramma's van gemiddeld nul komma zesentwintig miljard, kan het college, zonder vooraf de raad erin te kennen, ongelimiteerd schuiven. Wij vinden - de ChristenUnie heeft dat misschien goed verwoord - die fijnmazigheid nu veel te grof. De Stadspartij krijgt het gevoel dat de grip van de raad op het college met deze wijzigingen sterk wordt verminderd. Wanneer we kijken naar het voorstel over de nieuwe programmastructuur, mag het college binnen het programma sociaal vrijelijk schuiven met een budget van bijna zeshonderdzes miljoen. Dat maakt drieënzestig procent uit van de totale begroting.

00:20:20

De heer Sijbolts: Wij zien nog steeds niet welk probleem we nu oplossen. Een tekort van het Groninger Forum kunnen we dan gewoon uit de sportbegroting schuiven. Daar hoeft de raad voorafgaand geen toestemming voor te geven. Aan de andere kant - de SP stelde vanmiddag goede vragen over het onderhoudsniveau van de speeltuinen - vragen wij ons af of dat straks nog wel kan. Ik ga richting een einde, Voorzitter. Wij vragen ons af of deze raad nog dit besluit moet geven. Wat dat betreft, zei de heer Bolle daar iets zinnigs over, hoewel wij op dit moment ook niet vinden dat we het aantal programma's nu al moeten terugbrengen. Ons is onvoldoende duidelijk wat je weggeeft.

00:21:04

Voorzitter: De heer Bolle heeft toch een vraag.

00:21:08

De heer Bolle: Hoe gaan we er voor zorgen dat er minder teksten en tabellen in deze begroting komen als we de indeling van het aantal programma's niet gaan veranderen? Als

we er geen detailniveau uithalen blijft de begroting zoals de begroting is. Dan kan ik er ook mee werken, maar...

00:21:33

De heer Sijbolts: Daar heeft u wel een punt, maar volgens mij worden er veel teksten uit beleidsnota's en dergelijke gekopieerd. We staan best open voor een gesprek daarover en we zijn er op zich niet tegen, maar wij vinden het nog onvoldoende duidelijk wat wij als raad straks weggeven.

00:21:54

Voorzitter: Dank voor uw college - bijna - van de heer Van Buuren. Dan is nu het woord aan de heer De Greef.

00:22:01

De heer De Greef: Dank u wel. De SP wil drie punten naar voren brengen over deze aangekondigde wijziging. Het eerste punt is de controlerende functie en besluitvorming over budgetten die, wat ons betreft, bij de raad zouden moeten liggen. Met het argument dat de raad geholpen moet worden politieke debatten te houden stelt het college voor debatten of de invloed op een hoger niveau met minder details te voeren en daarbij de raad van minder zeggenschap te voorzien over tekorten, maar misschien nog wel belangrijker, overschotten bij de uitvoering van dat beleid. Het college houdt zich dan het recht voor om daarover zelf beslissingen te maken zonder de raad om toestemming te vragen. Dat vinden wij, als SP, geen goed idee. De raad moet, wat ons betreft, blijven besluiten over budgetwijzigingen, want wij willen een vinger in de pap.

00:22:56

De heer De Greef: Zeker waar er geld overblijft, budgetten worden overschreden en waar extra geld aan wordt uitgegeven. Daarom kan ik mij vinden in de kritiek van mijn voorgangers. Wat de SP betreft hoeft de raad niet geholpen te worden met het houden van politieke debatten. De raad moet dat vooral zelf doen. De nieuwe werkwijze, een andere begroting of welke andere structuur dan ook werkt daar niet bij. Het is aan de politieke partijen zelf. Punt twee: Hoe gaan wijken, buurten en dorpen meer invloed krijgen op de besteding van de budgetten? Gebiedsgericht werken was een deel van het programma en wordt nu een deel van een deelprogramma, terwijl onze inwoners vaak heel goed weten wat er op het gebied van leefomgeving, verkeer, wonen, sport en cultuur en dienstverlening van de gemeente nodig is.

00:23:48

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Sijbolts.

00:23:51

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik vraag mij af of het constante geschop van de SP tegen, bijvoorbeeld, de nieuwe werkwijze wel bijdraagt aan een beter debat op de hoofdlijnen? Ik moet eerlijk zeggen dat het mij de laatste maanden een beetje begint te storen.

00:24:05

De heer De Greef: Het begint de SP te storen dat wij keer op keer uren in de week kwijt zijn om over dit soort triviale dingen te praten, terwijl er heel wat te doen is voor de inwoners in onze stad.

00:24:18

Voorzitter: De heer Bolle wil u er ook nog een vraag over stellen.

00:24:20

De heer Bolle: Ik wil tegen de heer De Greef zeggen dat hij niet verplicht is om hier aanwezig te zijn.

00:24:26

De heer De Greef: Dank u wel. Ik had een punt gemaakt over de zeggenschap van onze inwoners die misschien vergroot kan worden bij een nieuwe indeling van de begroting. In de voorbeelden die gegeven zijn over hoe we de nieuwe indeling gaan doen, wordt het niet duidelijker of inzichtelijker voor de bewoners wat de gemeente in hun buurt of dorp doet, waar het geld aan wordt besteed en hoe zij daar invloed op kunnen hebben. Kunnen we de begroting niet zo opzetten dat het duidelijker wordt wat we in verschillende delen van de gemeente besteden? Punt drie gaat over de indicatoren. De brief van het Auditcomité over de infographics geeft een goede richting, want de grafieken die nu in de voorbeelden zitten zijn overbodig. Alleen de baten en lasten worden in een grafiek gezet, maar die kan ik ook uit een tabel halen. Het gaat er juist om dat we de ontwikkeling in de indicatoren weergeven dus ik vond dat voorbeeld niet zo verhelderend.

00:25:34

De heer De Greef: Met name in de sociale- en welzijnshoek zijn veel veranderingen geweest in de indicatoren, waardoor het schier onmogelijk is geworden om die ontwikkelingen te volgen. Gaan we ervoor zorgen dat die indicatoren niet steeds worden aangepast? Kan er bijvoorbeeld een koppeling gemaakt worden met de basismonitor? Daarin staan veel gegevens die we wellicht kunnen koppelen aan waar we budgetten voor inzetten. Als we dat over een wat langere periode kunnen volgen, kunnen we patronen ontdekken en beleid bijsturen.

00:26:06

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Benjamins van D66.

00:26:09

De heer Benjamins: Dank, Voorzitter. Dit is een discussie die we bijna elk jaar voeren, maar is het niet zo dat de raad zelf debet is aan het aantal indicatoren in deze begroting?

00:26:25

De heer De Greef: Jazeker, maar we gaan het nu blijkbaar aanpassen en de SP geeft daar haar ideeën over mee hoe we dat zouden moeten invullen. Ik wil dat het ons kan helpen bij de besteding van onze budgetten in de verschillende wijken, zoals ik in mijn tweede punt probeerde duidelijk te maken. Dan kunnen we ook beter aan onze inwoners laat zien waar en waarom we het geld besteden.

00:26:57

Voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag?

00:26:58

De heer Benjamins: Voorzitter, is het dan zo dat de SP vraagt om inzicht in de geldpotjes of de budgetten voor het gebiedsgericht werken of wil de SP kijken naar tevredenheidscijfers in de wijk?

00:27:14

De heer De Greef: Nee, we willen weten wat voor effect het beleid heeft en hoeveel budget daarvoor wordt uitgetrokken. Van de programma's die allemaal genoemd worden gaan we het per programma bekijken, maar we krijgen niet inzichtelijk voor onze inwoners - ik heb ze net opgenoemd - wat er in hun wijk of dorp wordt geïnvesteerd voor de leefomgeving, verkeer, wonen, zorg, sport en cultuur. Dat hangt voor de bewoners in een buurt heel erg samen, maar wij trekken het uit elkaar. Ik vraag me af of dat niet een gewenste richting is waarin we de begroting zouden kunnen aanpassen. De laatste vraag die we hier zou moeten beantwoorden voordat we er een besluit over nemen - de heer Bolle en de heer Sijbolts stelden al zo'n soort vraag - is: Wie vraagt er nu eigenlijk om deze nieuwe opzet voor een begroting?

00:28:16

De heer De Greef: Daarbij heeft de SP de zin, over doelen en activiteiten op een relatief laag niveau die de raad niet helpen in het voeren van een politieke discussie over keuzes in de begroting, gelezen als ferme kritiek van het college op de partijen in de raad, met name op de eigen partijen. U zegt met andere woorden: "U laat zich verblinden door details". Tegelijkertijd is, wat de SP betreft, het college verblind door haar eigen ideologische bril. Als we het niet meer over details hebben krijgen we alleen een politieke discussie over ideeën die vrijblijvend zijn zonder basis in de realiteit. Voorzitter, over een scheefliggende stoeptegel kunnen wij, SP'ers, een politieke analyse maken. Als raadsleden weinig details onder ogen krijgen en weinig besluiten mogen nemen over details kunnen wij geen goede ideeën vormen en zeker geen massa-analyse meer maken en daarop, waar nodig, beleidsmiddelen blijven bijsturen. Hiermee maakt het college de raad vleugellam en dat zou voorkomen moeten worden. Dank u wel.

00:29:24

Voorzitter: U heeft nog twee vragen. Eerst een vraag van de heer Sijbolts en daarna nog een vraag van de heer Bushoff.

00:29:31

De heer Sijbolts: Dank, Voorzitter. Het laatste wat de heer De Greef zegt herken ik deels wel, maar zou het zo kunnen zijn dat wij over de tijd spreken, omdat de basis in het beleid vaker minder is dan wat we zouden verwachten?

00:29:47

De heer De Greef: Dat snap ik niet helemaal, Voorzitter.

00:29:50

Voorzitter: Dan mag de heer Sijbolts het nog een keer proberen te verduidelijken als dat lukt.

00:29:54

De heer Sijbolts: U had het op een gegeven moment over het niveau stoeptegel waar u graag over zou willen spreken. Zou het beleid wat wij vaststellen niet zo vormgegeven moeten worden dat we het daar niet meer over zouden moeten hebben, omdat het beleid werkt?

00:30:12

De heer De Greef: Het punt is dat het college zegt dat er te weinig politiek gedebatteerd wordt en dat we teveel bezig zijn met wat we wel of niet doen zonder een bredere analyse te maken. Mijn punt is nu juist: Je kunt over details heel goed een politieke analyse maken.

Dat proberen wij als SP te doen en daarom ervaren wij die zin van het college als kritiek over de discussie in de raad. Dat is het punt wat ik wil maken.

00:30:45

Voorzitter: Helder, dank. Dan de heer Bushoff.

00:30:47

De heer Bushoff: Of je nu een begroting maakt van tweehonderd, driehonderd of duizend pagina's, er zullen altijd details in die begroting ontbreken. Gelukkig hebben we als raadsleden de mogelijkheid om ambtelijk alles na te vragen wat er in die begroting ontbreekt en wat je nog graag wilt weten. Dat verandert toch niet? Als je graag het debat wilt voeren over een detail kun je dat op- en navragen en er debat over gaan voeren.

00:31:13

De heer De Greef: Daar heeft de heer Bushoff helemaal gelijk in, maar we moeten wel kunnen blijven beslissen over de budgetwijzigingen in die details. Als dat helemaal bij het college ligt worden we wel geïnformeerd, maar daar kunnen we blijkbaar alleen op hoofdlijnen in de ideeënwereld iets bijsturen en kunnen we niet zeggen: "Oké, maar daar mag het geld niet aan uitgegeven worden en het geld wat daar over is moet naar een wens van de raad".

00:31:46

Voorzitter: Ik wil het hierbij laten. De heer De Greef heeft zijn tijd ver overschreden. Ik wil nu mevrouw Blauw van de PVV het woord geven en de heer Bushoff mag daarna.

00:31:57

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. De PVV is erg content met het voorstel dat we van veertien naar vier programma's gaan. Dat mag ook gezegd worden, complimenten. Op dit moment zijn er veertien programma's, negenendertig deelprogramma's en honderdacht beleidsvelden. De onderwerpen in dit voorstel zijn goed gegroepeerd wat inhoudelijk logisch is. Thema's die iets met elkaar hebben verwacht je ook bij elkaar, zodat je integraal inhoudelijk kan afstemmen. Ik gaf het net al aan dat ik het eens ben met het CDA wat betreft het autorisatieniveau. Wat ons betreft is het een beetje tricky om het autorisatieniveau te verhogen van deze nieuwe programmastructuur. Het is logisch dat je als raad het programma gaat besluiten, echter, het betekent wel dat het college de bevoegdheid heeft om te bepalen op deelgebied waar het geld naartoe gaat. De raad kan ervoor kiezen het huidige autorisatieniveau te handhaven. Wij zijn er voor om dit in eerste instantie te doen.

00:32:53

Mevrouw Blauw: Deze nieuwe programmastructuur is prima, maar wijzigingen tussen de deelprogramma's willen we wel in de raad te zien krijgen. Het gaat de PVV er puur om dat de raad goed kan controleren waar het geld naartoe gaat. Een klein dingetje: Kwaliteit van de leefomgeving zouden wij beter leefbaarheid willen noemen. Dit onderdeel heeft, wat ons betreft, weinig met de omgeving uit te staan. De kracht zit in de indicatoren wat we gaan benoemen. We zien op bladzijde zes dat er gekeken gaat worden hoe de raad hierin betrokken wordt. Echter, wij vinden dat dit geen discussiepunt is. Dit is iets waar bij uitstek de raad over gaat. De raad moet hierin meegenomen worden. Het is ons bestaansrecht dat we over de doelen en resultaten wat moeten vinden.

00:33:37

Voorzitter: Ik wil even vragen aan de heer Mellies vragen of hij zijn vraag nog wil stellen?

00:33:42

De heer Mellies: Ik dacht dat als hij onder het schip kleeft het maar te laten zitten, maar nu de gelegenheid er toch is: Ik hoor mevrouw Blauw dezelfde constatering maken die andere partijen ook doen betreffende het stuk over het autorisatieniveau. Ze vindt het belangrijk dat de raad iets te zeggen krijgt over verschuivingen in de deelprogramma's. Hetgeen er voorligt maakt het juist mogelijk dat het college zonder tussenkomst van de raad zelf die verschuivingen kan doen. Heeft mevrouw Blauw er nog steeds het vertrouwen in dat de raad op de hoogte zal zijn van het feit dat zulke verschuivingen gebeuren?

00:34:21

Mevrouw Blauw: Ik hoorde het laatste niet, maar ik snap niet helemaal wat precies de vraag is?

00:34:26

De heer Mellies: Het is op dit moment zo dat als er meer geld naar een bepaald programma moet gaan waarvoor nog geen mandaat is verleend door de raad, daarvoor het college van de raad toestemming moet vragen. Daarom zal het langs de raad gaan en is de raad er daardoor van op de hoogte. Met de nieuwe opzet is het zo dat het college zelf kan gaan schuiven binnen één van die vier programma's. Heeft u er wel vertrouwen in dat de raad op de hoogte zal zijn van die verschuiving voordat het gebeurt?

00:34:58

Mevrouw Blauw: Ik denk dat dat ons punt is. Als je het autorisatieniveau gaat verhogen geef je het college de bevoegdheid om te gaan schuiven. Wij willen dat het autorisatieniveau gehandhaafd wordt zoals het nu is, want volgens mij moet we niet willen dat het college gaat bepalen waar het geld naar toegaat. Dat is ons punt. Is dat beantwoord?

00:35:34

De heer Mellies: Ja.

00:35:35

Voorzitter: Laat mevrouw Blauw maar doorgaan, want uw vraag was helder en het antwoord ook.

00:35:39

Mevrouw Blauw: Ik had het over wat wij op bladzijde zes zagen. Misschien is het ongelukkig geformuleerd, maar we willen toch meegeven dat het geen discussie is, maar dat de raad hierover moet beslissen. Dank u, Voorzitter .

00:36:01

Voorzitter: Dank. Ik had nu het woord beloofd aan de heer Bushoff van de PvdA.

00:36:05

De heer Bushoff: Dank u wel, Voorzitter. Een vijftal punten vanuit de Partij van de Arbeid. Allereerst is een beter leesbare begroting voor onszelf, maar ook voor de buitenwereld hartstikke goed. Dus prima als er minder overbodige tekst is en vooral de belangrijke gegevens overblijven. Tweede punt: Als gemeente staan we steeds meer voor integrale opgave, dus dat de begroting een beweging maakt naar een meer integrale begroting is

prima. Alleen zien wij niet per se de noodzaak in om het autorisatieniveau te veranderen, want je kan best van vijftien naar vier programma's gaan en het autorisatieniveau op hetzelfde niveau houden. Het argument om dat te veranderen zien wij niet. Het derde punt: Zoals ik al zei is minder tekst prima, maar er is wel behoefte aan voldoende relevante cijfers. Wat mij betreft betekent dat dat in de begroting nieuwe stijl, zoals nu het geval is, per deelprogramma onder het kopje financiën, een overzicht wordt gegeven van de intensiveringen van voorgaande jaren, de nieuwe intensiveringen en hervormingen met een korte toelichting. Mij werd niet duidelijk of dat in de nieuwe begroting ontbreekt of dat het er wel instaat. Het is hartstikke goed als het er wel in blijft staan. Als het idee was dat het er niet meer in zou staan zien wij dat graag toegevoegd worden.

00:37:23

De heer Bushoff: Het vierde punt is gelijk een vraag aan het college: Verwacht het college met deze begroting nieuwe stijl beter in staat te zijn om ambities te realiseren of goed te voorspellen? Anders gezegd: Er is nu vaak een groot verschil tussen ambities - de begroting - en de realisatie - de rekening. Denkt het college met de opzet van deze nieuwe begroting dat verschil te kunnen verkleinen en daar beter op te kunnen sturen? Logischerwijs wil je de ambities die je zelf stelt realiseren, maar je wil ook graag dat je je bij het begrotingsproces niet rijker of armer rekent dan nodig is. Voorzitter, tot slot. Ik zei het net al in mijn interruptie als reactie op de heer De Greef van de SP. Zolang het mogelijk blijft om alles, qua details, op- en na te vragen wat je wil en die mogelijkheid blijft bestaan is het prima dat we naar een iets beknoptere begroting gaan.

00:38:22

Voorzitter: Dank. Mevrouw de Wrede, wilt u een vraag stellen of woordvoering?

00:38:25

Mevrouw De Wrede: Woordvoering.

00:38:25

Voorzitter: Dan mag u het woord voeren.

00:38:27

Mevrouw Hessels: Dank u wel, Voorzitter. We hadden zonet het politieke vragenuur en daarin stelde de heer Koks van de SP vragen over het feit dat de raad een rapport, waarin nieuwe financiële risico's stonden betreffende het project Aanpak Ring Zuid, niet naar de raad was gestuurd. De wethouder zei: "Nou ja, dat leek ons niet relevant, want u had al genoeg informatie". De heer Koks was het daar niet helemaal mee eens. Wij zijn dat met de heer Koks eens en dat is ook wat wij vinden van dit voorstel. Er wordt gesproken van minder details, maar wat is een detail? De Partij voor de Dieren wil graag alle informatie ontvangen en bepaalt zelf wel wat zij details vindt en wat zij geen details vindt.

00:39:14

Voorzitter: Over details heeft u een vraag van de heer Benjamins van D66.

00:39:17

De heer Benjamins: Ik ben nieuwsgierig wat de Partij voor de Dieren gedurende zo'n jaar aan informatie mist?

00:39:27

Mevrouw De Wrede: Voorzitter, wij missen nu niets en dat komt omdat dit voorstel nog niet is aangenomen. Voor de duidelijkheid meneer Benjamins, wij willen niet minder informatie in de begroting zien. Wij willen graag dat het blijft zoals het nu is.

00:39:45

De heer Benjamins: Met andere woorden, want daar gaat het mij om, gedurende het hele jaar gebeuren er allerlei dingen met de begroting. Daar worden wij als raad over geïnformeerd, maar tegelijkertijd wilt u nog meer informatie bij de begroting zelf betrekken?

00:40:05

Mevrouw De Wrede: Nee, wij willen niet meer informatie bij de begroting zelf betrekken. Wij willen graag dat het jaarlijkse overzicht van de begroting, waar wij het nu over hebben, niet minder details bevat. Verder wordt er in het voorstel gesproken over het feit dat-

00:40:21

Voorzitter: U heeft nog een vraag over het vorige onderdeel van de heer Bushoff.

00:40:26

De heer Bushoff: Voorzitter, in de huidige begroting zie je vaak dat, bijvoorbeeld, een lap tekst die op pagina vier staat weer terugkomt op pagina veertien en pagina achtendertig. Dat vind ik overbodig en maakt de begroting niet leesbaarder. Vindt de Partij voor de Dieren het niet wenselijker als je dat soort dingen eruit zou halen en de begroting beknopter zou maken en relevante, belangrijke informatie overhoudt?

00:40:51

Mevrouw De Wrede: Herhalingen mogen er natuurlijk wel uit. Wat wij belangrijk vinden is dat niet een ander bepaald wat details en wat hoofdlijnen zijn. In het voorstel staat dat de begroting door sommigen ingewikkeld wordt gevonden en daarom wat gestroomlijnder moet worden. Dat kan iets zeggen over de begroting, maar dat kan ook iets zeggen over het gemiddelde niveau van de raadsleden. De Partij voor de Dieren weet niet of dat een aansporing moet zijn om de boel om te gooien. Wij vonden het wel heel aardig dat het college inzag dat veiligheid en leefkwaliteit - lees 'groen' - bij elkaar horen en veel invloed op elkaar hebben dus dat mag, wat ons betreft, inderdaad bij elkaar.

00:41:43

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Benjamins.

00:41:46

De heer Benjamins: Het gaat niet over dit stuk, maar over het stuk wat daarnet ging over het niveau van de raadsleden. Overweegt de Partij voor de Dieren een motie voor een betere opleiding voor raadsleden?

00:41:57

Mevrouw De Wrede: Nee, meneer Benjamins, dat overwegen wij helemaal niet. Ik zal het nog een keer uitleggen. In het voorstel dat voor u ligt staat duidelijk beschreven dat sommige raadsleden van mening zijn dat de begroting complex en ingewikkeld is. Dat zou één van de redenen zijn om de boel om te gooien en gestroomlijnder te maken. Dat hoeft niet te betekenen dat de begroting, zoals die nu is, te complex en ingewikkeld is, want het kan evengoed iets zeggen over het gemiddelde niveau van de raadsleden. Dus, wat ons betreft, is dat geen reden om nu over te gaan tot een ander model van de begroting. Het

opnemen van de verschillende programma's in vier hoofdprogramma's daar kunnen we, in principe, wel achterstaan. Wij willen ons wel aansluiten bij, onder andere, de heer Bolle over het autorisatieniveau. Dat hoeft niet verhoogd te worden. Of was het nu juist verlaagd? Dank u wel.

00:43:07

Voorzitter: Welke wilt u in de notulen? Verlaagd of verhoogd? Ik kijk nog even digitaal wie het woord wil voeren. In de zaal heeft volgens mij iedereen het woord gevoerd. De heer Been? De heer Mellies? De heer Been van GroenLinks wil het woord voeren.

00:43:24

De heer Been: Dank u wel, Voorzitter. Vandaag bespreken we dit memo over de nieuwe programmastructuur in de begroting. Een proces wat al bijna twee jaar loopt. GroenLinks is blij met de uitwerking en ziet dat het aansluit bij veel van de wensen van de raad. De huidige begroting is veel te omvangrijk en vaak onoverzichtelijk. De nieuwe opzet van de begroting is een stap in de goede richting, hoewel we voor de kwaliteit van het debat op hoofdlijnen zelf verantwoordelijk blijven. De fractie van GroenLinks is vooral tevreden over - daar is nog niet veel over gesproken vandaag - de veel duidelijkere link die gelegd gaat worden tussen wat het college precies doet en wat het college daarmee wil gaan bereiken. Dat was nogal een brij aan zinnen in de voorgaande begrotingen. Wat betreft de indicatoren verwachten wij een flinke verbetering. Het aantal indicatoren wordt verminderd, maar dat moet ook weer niet statisch worden. Het zou logisch zijn om bij nieuw beleid eventueel een nieuwe indicator toe te voegen, zodat de raad de voortgang van dat beleid goed kan volgen.

00:44:22

De heer Been: Het lijkt ons goed om de tabel te verlengen door zowel een aantal jaren terug als een aantal jaren vooruit toe te voegen, zodat je daar de langjarige vergelijking en de meerjarendoelen van het college kunt blijven zien. Wat betreft het autorisatieniveau begrijpt mijn fractie de zorgen die leven bij de andere fracties. Wie de brief leest, ziet dat het beschrijven van het autorisatieniveau vooral vanuit het belang van de organisatie plaats lijkt te vinden wat de administratieve inzet verlaagd en de doorlooptijd versneld. Eerlijk gezegd is het best ingewikkeld om in te schatten of dat voordeel opweegt tegen het nadeel dat je minder vaak over een begrotingswijziging besluit. Want hoe vaak bespreken wij begrotingswijzigingen en hoeveel van die wijzigingen - die wij al niet bespraken, omdat ze conform door de raad gingen - komen dan niet meer bij de raad langs in de afgelopen jaren? Dat beeld hebben we nu niet dus daarover horen we graag een toelichting van de wethouder. Dank u wel.

00:45:19

Voorzitter: Nog net niet bedankt, meneer Been, want u heeft een vraag van de heer Sijbolts.

00:45:23

De heer Sijbolts: Voorzitter, op zich terecht dat de heer Been aan het begin van zijn betoog opriep dat de raad minder in details moet gaan spreken tijdens begrotingsbehandelingen en meer op hoofdlijnen. Mag ik daaruit opmaken dat GroenLinks het dan ook niet meer over, bijvoorbeeld, schaapskuddes en zo gaat hebben tijdens die behandeling?

00:45:40

De heer Been: Meer of minder? Ik verstond het niet.

00:45:43

De heer Sijbolts: Ik wil, in dit geval, graag wat minder.

00:45:47

De heer Been: We moeten een onderscheid maken tussen wat er in de tekst komt te staan en waar je het als raadslid wel over mag hebben. Dat, als je erachter komt dat het college iets, wat je als partij heel belangrijk vindt, niet meer uit wil gaan voeren het komende jaar, je dat recht kunt zetten door middel van een amendement. Wat dat betreft zullen we het over schaapskuddes blijven hebben. Dank u wel.

00:46:08

Voorzitter: Er is nog een vervolgvraag van de heer Sijbolts.

00:46:11

De heer Sijbolts: Voorzitter, daar wringt precies de schoen, want het college komt met een begroting op hoofdlijnen gebaseerd op het coalitieakkoord. GroenLinks zegt nu: "Als we straks het aantal programma's gaan terugbrengen over de hoofdlijnen en er staat iets in waar ik het niet mee eens ben ga ik het veranderen". Volgens mij zijn we dan uiteindelijk weer op hetzelfde detailniveau bezig waarin we nu af en toe verzeild zijn geraakt.

00:46:39

De heer Been: Volgens mij gaat het juist niet meer over het coalitieakkoord. De raadsfracties hebben er, in de ronde richting het Auditcomité, voor gezorgd dat dat niet meer zo is. Verder was ik het niet helemaal eens met wat u zei.

00:46:53

Voorzitter: Dank u wel, meneer Been. Daar zit in ieder geval muziek in zoals ik achter u zie. Ik ziet de heer Benjamins zijn vinger opsteken voor zijn woordvoering.

00:47:02

De heer Benjamins: Voorzitter, dank u wel. Er is al veel gezegd. Het voorstel wat hier voorligt is een belangrijk voorstel, want het vergroot de leesbaarheid van de begroting van de gemeente Groningen. Dat doen wij niet alleen voor onze raadsleden, maar dat gebeurt ook voor onze inwoners. Op het moment dat de leesbaarheid voor onze inwoners vergroot en vereenvoudigd wordt denk ik dat we geen discussie zouden moeten voeren over of het nu aan de complexiteit van de begroting ligt of aan het niveau van de inwoners. Ik onderstreep nog even dat het belangrijk is dat we, met elkaar, de integraliteit en duidelijkheid over de link tussen begroting en de doelen beter inzichtelijk hebben.

00:47:47

De heer Benjamins: Ik vind het, als D66-fractie, een fijn idee dat wij een iets 'hoogover' discussie zullen gaan voeren bij de begrotingsbehandeling in plaats van het stoeptegelniveau waar we, inderdaad, af en toe tegenaan lopen. Ik heb als fractie van D66 nog steeds wat moeite met het autorisatieniveau. Ik denk dat ik de twijfels deel van, inmiddels, een ieder hier. Er is één vraag waar ik me graag bij zou willen aansluiten, want dat is wel iets wat erg leeft binnen onze fractie. Hoe krijgen wij inzichtelijk, voor onze inwoners, hoe dat gebiedsgericht werken er volgend jaar voor de inwoners uit gaat zien? Hoe krijgen we die budgetpotjes inzichtelijk voor onze wijken? Dank, Voorzitter .

00:48:32

Voorzitter: Bedankt wilde ik zeggen, maar u heeft nog een vraag van de heer Sijbolts.

00:48:36

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter, want ik was hem in mijn betoog vergeten. De heer Benjamins hecht aan meer sturen op hoofdlijnen. Is de heer Benjamins het met mij eens dat het voorjaarsdebat en de kadernota dan juist een veel prominentere rol moeten gaan krijgen wanneer we die bespreken?

00:48:53

De heer Benjamins: Ja, dat ben ik absoluut eens, Voorzitter, met de heer Sijbolts. Dan komt precies het punt waar we in een voorgesprek, in aanloop naar deze vergadering, al even over gesproken hebben: Durf die kaders financieel maar eens mee te geven en durf ook maar eens te zeggen, in het voorjaarsdebat, waar het dan vanaf moet!

00:49:13

Voorzitter: Helder, dank. Dan maken wij de honderd procent raad vol met 100% Groningen. De heer Mellies is nog niet aan het woord geweest.

00:49:20

De heer Mellies: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil er niet al teveel aan kwijt. Ik was in eerste instantie bang dat het autorisatieniveau, omdat het zo in de stukken beschreven stond, op weinig weerstand zou rekenen, maar gelukkig hoor ik zowel bij de oppositie als bij de coalitie dezelfde angsten die ook bij ons leven. Ik gaf, in de interruptie bij de heer Bolle, aan dat het voor ons een dilemma was, want hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de mogelijkheid van de raad om zelf met de budgetten te schuiven en welke uitwerking heeft ze nou eigenlijk? We zien wel dat het hebben van vaste palen en perken betekent, dat wanneer het college buiten de perken wil gaan we daar, als raad, in ieder geval van op de hoogte zijn en er iets van kunnen vinden. Wat ons betreft is het belangrijk dat we die perken blijven houden. Het heeft niet zozeer met vertrouwen te maken, maar het is vooral een kwestie van informatievoorziening die op die manier beter wordt gegarandeerd.

00:50:16

De heer Mellies: Dan de omvang van de begroting. Er is al iets gezegd over het kennisniveau van raadsleden over de begroting. Ik kan me nog goed herinneren dat ik in Heerenveen een cursus 'begroting lezen' had gehad, waarbij iedereen een eigen begroting mee moest nemen. Die van mij knalde 'by far' het zwaarst op tafel. Het is een grote uitdaging, want aan de ene kant geeft onze begroting heel goed weer waar het college mee bezig is, wat er voorligt en wat al die programma's behelst, maar tegelijkertijd zie ik dat ieder jaar veel van die tekst opnieuw wordt gebruikt. Ieder jaar moet ik gaan zoeken wat er daadwerkelijk is veranderd wat maakt dat het budget daarvoor veranderd. Daarin zou ik graag willen zien dat in de tekst goed wordt gekeken naar wat er daadwerkelijk nieuw is, wat een verklaring is voor verschuivingen en wat nou echt een promotietekst is? De heer Benjamins had een goede opmerking, waardoor ik wat verder moest nadenken, want, inderdaad, de promotieteksten zijn ook voor onze inwoners bedoeld dus dat is wel een beetje een dilemma. Dat waren mijn opmerkingen.

00:51:32

Voorzitter: Dan heeft u nog een vraag van de PVV, mevrouw Blauw.

00:51:37

Mevrouw Blauw: Bedankt, Voorzitter. In zijn algemeenheid, naar welk niveau wil je als raad

toe? Ik neem aan dat iedereen geadviseerd wordt bij de behandeling van de begroting, want ik denk dat het als raad sowieso lastig is om een controlerende taak goed uit te oefenen. Het is zo inhoudelijk en zo technisch. De vraag is hoe 100% Groningen dat ziet, maar ook naar welk niveau je toe wilt?

00:52:08

De heer Mellies: Het is fijn dat die vraag wordt gesteld om er een verdere toelichting op te geven. Persoonlijk vind ik de details een fijne aanleiding voor een inhoudelijk debat, maar als het niet over details gaat en het alleen maar gaat over wat we doen en dat we dat voorgaande jaren ook al deden, zie ik het meer als overbodige informatie. Wanneer wij een begroting moeten behandelen - vooral als kleine fracties grote delen van de begroting moeten behandelen - is het fijn om de nieuwe zaken en de hoofdzaken te kunnen onderscheiden van de 'fluf'. Waar we naartoe willen is minder tekst en kijken wat overbodig is, maar wel rekening blijven houden met de details die aanleiding kunnen zijn voor een goed debat.

00:52:55

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar rechts, voor de kijkers links, voor de beantwoording en de reflecties van de wethouder namens het college.

00:53:04

De heer De Rook: Voorzitter, dank u wel. Toen ik naar deze vergadering fietste dacht ik: "Je gaat de politiek in, omdat je graag dingen beter wilt maken in je gemeente en dan zit je uiteindelijk met elkaar over de nieuwe opzet van de begroting te praten". Het gaat echt ergens over, want een begroting heeft een belangrijke rol in de manier waarop onze organisatie, wat de gemeente doet, wordt aangestuurd. Dat zit in het gesprek tussen de raad en het college en dat zit ook in de manier waarop het college, samen met de concerndirectie, onze organisatie probeert aan te sturen om de doelen te realiseren waarvoor wij hier uiteindelijk allemaal zitten. De begroting is daarmee een sturingsinstrument op het hoogste aggregatieniveau dat we tot onze beschikking hebben. Daar hebben we alles inzichtelijk om samen te beschouwen of we als gemeente de goede dingen aan het doen zijn. Wat ik als wethouder wil weten en wat u als raad wilt weten is: Wat doen we en waarom doen we dat eigenlijk? Wat zijn de activiteiten die we ondernemen het aankomende jaar en hoe verhoudt zich dat tot de budgetten die we daaraan toekennen? Daar wil je met elkaar, op die hoofdlijn, het gesprek over voeren.

00:54:16

De heer De Rook: Uiteindelijk moet de begroting helpen om bij de gemeenterekening de vraag te beantwoorden of het college en de organisatie hebben gedaan wat ze beloofd hebben en als dat niet gelukt is, waarom dat dan niet gelukt is. Ik denk dat de constatering is - daar heeft de raadsfractie een aantal dingen over gezegd - dat het die functie op dit moment niet genoeg heeft. Dat zeg ik niet alleen als wethouder van financiën, maar dat zeg ik ook met de ervaring dat ik zelf raadslid was en dat we vaak moeten constateren dat onze begroting volstaat met indicatoren die soms leeg zijn, omdat we niet alles elk jaar kunnen onderzoeken. Of, op het moment dat de indicator onder het streefgetal is, dat kwam omdat hij toevallig was weggevallen of dat er ontwikkelingen waren waar we niks mee te maken hadden, waardoor je geen goed zicht krijgt op deze organisatie of ze levert wat ze de gemeenteraad en de inwoners beloofd. We willen die scherpte daarin opzoeken. De

zakelijkheid die we van onze organisatie moeten verwachten is of we leveren wat er is afgesproken, of dat terugkomt en of daar een goede verklaring voor is.

00:55:12

De heer De Rook: In de praktijk is de begroting te lang - dat krijgen we vaak terug van raadsleden -en te complex door de veelheid aan informatie, maar de echte vraag of het ons lukt om te doen wat we moeten doen of wat we hebben afgesproken is maar beperkt te beantwoorden. Dat zit in de veelheid van de indicatoren en dat zit erin dat er veel teksten zijn die verouderd zijn. Het zit er bijvoorbeeld ook in, dat een groot deel van onze inhoudelijke beleidscyclus - waarin we de raad aankondigen of vertellen wat we gaan doen het aankomende jaar, bijvoorbeeld in de meerjarenprogramma's - heel lang los leek te staan van de begroting. Bij sommige plekken heeft dat een relatie met elkaar en in andere programma's is dat er helemaal los van. Dan is de vraag: Waar stuur je als raad op? Is dat op de begroting of op de meerjarenprogramma's? Bij sommige dingen zijn er nog kadernota's. Die staan allemaal netjes opgesomd in de begroting, maar die verhouding is lang niet altijd scherp.

00:56:05

De heer De Rook: De heer Bolle vroeg wat dan het probleem is. Wat mij betreft, namens het college, is de hoofdzak van het probleem het zakelijke gesprek tussen college en raad over waar we als deze gemeente mee bezig zijn en of we de goede dingen doen op het allerhoogste abstractieniveau. Door de informatie die daarin staat en waarmee wij het college en de organisatie samen op pad sturen en uiteindelijk op afrekenen, lukt dat met onze begroting op dit moment nog onvoldoende. Het gaat erover dat wij vanuit de raadsleden horen - dat was ook mijn ervaring toen ik nog in uw raad zat - dat je af en toe in de begroting door de bomen het bos niet meer ziet. Er is heel veel tekst en aan het einde staan er allemaal cijfers en denk je: "Nou, dit is kennelijk wat we komend jaar allemaal gaan doen". Je wilt veel beter kunnen zien waar en aan welke activiteiten het geld uitgegeven wordt en hoe die activiteiten zich verhouden tot de doelen die het college zich stelt. Om daar het gesprek over te voeren lukt nu te weinig door de opzet van de begroting.

00:57:05

De heer De Rook: Voorzitter, ik wil graag ingaan op de punten, die ik herkende, die de heer De Greef maakte: "Mogen we het niet meer over de kleine dingen hebben? Dingen die wij hier misschien, vanuit onze brede blik, betitelen als iets kleins kunnen voor individuele mensen juist heel groot of belangrijk zijn". Ik denk dat het vooral belangrijk is om te constateren dat wij allerlei documentatie hebben - die op de LTA staat - die wij met de raad delen en die probeert recht te doen aan de veelheid van dingen die een gemeente doet. Van groot naar klein. We moeten de begroting beschouwen om het, op dat moment, over de grootste hoofdlijn te hebben. Het hele jaar worden er allerlei beleidsprogramma's, nota's, vraaguren, schriftelijke vragen en alle andere dingen die de gemeente doet en die u als raad bezighouden geagendeerd. Dit begrotingsvoorstel, hoe we het ook inrichten, gaat er echt niet toe leiden dat we het dan hier niet meer zullen hebben over problemen die mensen voelen, omdat we zeggen: "Nee, we zijn nu even met de hoofdlijn bezig". Juist het begrotingsdebat zou voor de hoofdlijn moeten zijn.

00:58:04

De heer De Rook: Alle andere dingen die op het middenniveau zitten en soms op klein,

particulier niveau hebben ook hun plek, maar daar hebben we andere instrumenten voor om daar een gesprek over te kunnen voeren. Wat niet goed is en wat zie ik gebeuren - dat was ook toen ik nog in de raad zat en dat is de afgelopen jaren ook zo - is dat we vaak hetzelfde gesprek hebben over dezelfde onderwerpen, waarbij al de niveaus door elkaar lopen. Daar kun je voor kiezen, maar het helpt de raad en het college echt om het er tijdens verschillende gesprekken over te hebben, waarbij je bij de begroting - er is daar geen enkel ander moment voor - die allergrootste hoofdlijn over de totaliteit van de gemeentelijke plannen voor de hele één komma één miljard als raad ziet en te bespreekt. Geen vervanging, maar een toevoeging op alle andere dingen die in onze raadsproces aan de orde komen.

00:58:51

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer De Greef van de SP.

00:58:54

De heer De Greef: Dank u wel. Als ik het goed begrijp is het college het met de SP eens dat wij als raad besluiten mogen blijven nemen over budgetten die worden overschreden, geld dat overblijft, enzovoorts? Alleen dat u dat niet op die manier bij een begroting aan ons overlaat, maar dat u daar, als college, zelf keuzes maakt in wat u wilt gaan doen en dat we dat op een ander moment alsnog van het college te horen krijgen en we dan zeggenschap hebben over waar die veranderingen in de budgetten naartoe gaat.

00:59:28

De heer De Rook: Dit gaat, denk ik, voor een deel over het autorisatieniveau. Daar kom ik zo apart op terug. Waar het, bijvoorbeeld, gaat over nieuw beleid dat wordt opgenomen in de begroting, omdat we, bijvoorbeeld, een miljoen ergens in gaan investeren of het er juist vanaf moeten halen of als het gaat over het inzetten van de resultaatbestemming, bijvoorbeeld, bij de gemeenterekening, zijn dat dingen die we ter besluitvorming blijven voorleggen aan uw raad. Uiteraard! Dat verandert in deze opzet niet. Het andere is - daar heeft de heer Bolle naar gevraagd - dat we graag meer opgavegericht willen werken. Dat is omdat wij merken dat de programmastructuur die we nu hebben het overzichtelijk maakt, maar de wereld werkt zo niet. Die is niet ingedeeld in wonen, werken en verkeer. Daar lopen al die dingen door elkaar heen. Je wilt, als gemeente, veel beter aansluiten bij de belevingswereld van mensen en dat gaat over programma's heen zijn, dus dat gaat meer over opgave die je realiseert.

01:00:23

De heer De Rook: De heer Bolle vraagt dan - en het is een terechte vraag -: "Is de begroting dan nu het probleem?" Ik zou zeggen dat de begroting in ieder geval niet helpt en dat is één van de dingen die we moeten veranderen om hiertoe te komen. Het is ook niet zo - zeg ik er voor alle helderheid bij - dat als we de begroting nu aanpassen het dan klaar is, maar het is een eerste stap, naast een aantal andere, die we in de organisatie moeten doorvoeren om ervoor te zorgen dat wij van programmagericht werken uiteindelijk de beweging naar opgavegericht werken maken. Deze begroting geeft ons de ruimte om daar de komende jaren de noodzakelijke stappen voor te gaan zetten.

01:00:55

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw De Wrede van de Partij voor de Dieren .

01:00:58

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. Ik ben de vraag ondertussen al bijna weer vergeten. Begrijp ik goed uit de woorden van de wethouder dat hij van mening is dat de begroting die nu ter discussie staat ook bedoeld is voor inwoners en niet alleen voor de raad?

01:01:23

De heer De Rook: Uiteindelijk is het zo dat onze begroting, in essentie, is bedoeld voor de gemeenteraad. Het is het instrument dat u heeft. Naast een controlerende- en kaderstellende functie heeft u ook een budgetterende functie. U mag budgetten inzetten en daar is de begroting het instrument voor. Het is primair voor de raad. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat hij dan onleesbaar zou moeten zijn voor inwoners. Daar waar wij dingen kunnen doen om hem leesbaarder te maken of waar wij, bijvoorbeeld, door dingen op een andere manier te publiceren ervoor kunnen zorgen dat inwoners beter volgen wat hier gebeurt, is dan alleen maar winst. Op het moment dat hij voor bewoners erg inzichtelijk wordt op een manier dat de raad die sturing niet meer goed kan doen zijn we, wat mij betreft, doorgeschoten. Dat zou niet de bedoeling moeten zijn.

01:02:05

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag van mevrouw De Wrede en daarna nog een vraag van de heer Bolle .

01:02:10

Mevrouw De Wrede: Moeten we deze voorstellen dan zien in het licht van het feit dat dit college van mening is dat de begroting leesbaarder moet zijn voor de inwoners van de stad?

01:02:23

De heer De Rook: Ja, maar ik wil niet zeggen dat we de begroting helemaal moeten inrichten, zodat iemand zonder achtergrondkennis precies kan zien wat wij allemaal doen. Dat is onhaalbaar en dat zal waarschijnlijk geen recht doen aan een aantal van de wat meer complexe vraagstukken die in zo'n begroting zitten en die wij moeten bespreken. Ik ben helemaal voor leesbaarheid, dus laten we dat maximaal proberen uit te nutten. De suggestie van infographics is een hele goede om dat inzichtelijk te maken. Ik zou er eerder voor kiezen om een aparte publieksversie te maken van dit document dan de hele begroting op publiekscommunicatie niveau in te delen, want ik zie dat niet goed matchen met een aantal van de inhoudelijke dingen die erin aan de orde moeten komen. Voor je het weet schiet je aan beide doelen tekort en dat is waar je dan misschien in terechtkomt.

01:03:09

Voorzitter: De heer Bolle.

01:03:10

De heer Bolle: Dank u wel. Het lijkt een beetje alsof de begroting voor een deel een structuuroplossing is voor een cultuurprobleem wat er achter schuilt, maar welke stappen worden daarin genomen om dat aan te pakken?

01:03:25

De heer De Rook: Dat is voor mij een hele terechte vraag en ik wil er wel een opmerking over maken. De beweging die we willen maken over een beter debat tijdens de begrotingsdiscussie of een beweging naar opgavegericht werken zijn in essentie

cultuurvraagstukken, maar een structuur kan wel helpen. Zo moet u dat zien. De andere stap die we zetten is dat wij opnieuw bezig zijn in onze organisatie met de missie en visie over waartoe wij op aarde zijn als gemeente en wat wij verwachten van medewerkers en er steeds meer voor zorgen dat binnen onze programma's en directies het opgavegericht werken steeds beter verankerd wordt. U kunt zich afvragen waarom we het daar vandaag niet over hebben. Het zijn bewegingen waar wij, ook als het gaat over de organisatie, over rapporteren aan uw gemeenteraad. Hier is vanwege het budgetrecht van de raad een besluit van de raad over nodig. Dit komt op deze manier bij u langs. Over veel van die andere aspecten praten we u bij, maar daar zijn we binnen de organisatie mee bezig dus dan ziet u dat waarschijnlijk minder. Dat zijn de essentiële bewegingen die we maken en dat geldt ook - wat de heer de Greef en de heer Benjamins hebben gevraagd - voor het gebiedsgericht werken, want dat is de andere centrale sturing die je wilt gaan organiseren. Daar zijn we ook heel hard mee bezig en daar hebben we vanavond nog een gesprek over met uw raad. Op de vragen die daarover zijn gesteld in de begroting kom ik misschien zo nog even apart op terug.

01:04:39

De heer De Rook: Die structuur helpt nu in de praktijk en die kunt u niet veranderen. Als we de structuur wat wijzigen kan hij helpen om onze cultuur sneller te krijgen naar waar we willen zijn. Voorzitter, de insteek bij de begroting is minder en beter, maar dat beter is belangrijker dan minder. We moeten vooral zorgen dat het de raad helpt om zijn budget- en kaderstellende rol op een goede manier te laten uitvoeren. Ik zeg erbij - dat was mijn beantwoording richting de heer Bolle - dat het een groeimodel is, dus wij zullen ondertussen een aantal van de stappen moeten gaan zetten, ook binnen de organisatie. Als je kritisch kijkt zie je het opgavegericht werken in de vier programma's, maar de deelprogramma's hebben nog veel gelijkenis met de programma's zoals we ze nu hebben. Dat hebben we onder andere vanuit de uitvoerbaarheid gedaan, maar het idee is dat die programma's zich steeds meer zullen richten naar die opgave. Zoals mevrouw Hessels en de heer Heemstra al zeiden, zitten er overlappen tussen de programma's en dat blijft zo.

01:05:37

De heer De Rook: Het is mijn hoop - dat is ook de richting die we als college richting de organisatie hebben - dat die programma's steeds meer over de grenzen heen gaan bijdragen aan die programma's, waarbij het in de praktijk minder gaat uitmaken. Als bewoners zeggen: "De straat vinden wij niet mooi of die kan veel beter", dat het die bewoners niet meer uitmaakt of wij dat onder beheer of onder verkeer hebben gevat, maar vanuit één blik en het liefst één medewerker en dat je daar op die manier mee om kan gaan. Daarvoor is het een groeimodel, waarbij we de komende jaren nog veel stappen moeten zetten. De wil is dat deze begrotingswijziging daarbij gaat helpen. Het voorstel over het autorisatieniveau kwam tijdens de beeldvormende sessie ook aan de orde. Het autorisatieniveau is, wat het college betreft, absoluut geen halszaak of dat het essentieel is voor dit voorstel. In de BBV staat opgenomen dat raden, over het algemeen, sturen op programmaniveau en dat doen wij hier nu ook. Als je de programma's naar een hoger abstractieniveau brengt zou het logisch zijn als je ernaar kijkt dat de raad op dat niveau gaat autoriseren. Ik ga er zo nog op in hoe we daarmee verdergaan.

01:06:46

De heer De Rook: Wat zou het in de praktijk betekenen? Het betekent dat u nog steeds de voorstellen die we nu naar u toesturen krijgt, alleen niet meer ter besluitvorming, maar ter informatie. Als u daar een vraag over heeft of een motie over in wilt dienen zal dat nog steeds kunnen. Als we kijken naar de geschiedenis - dat zei de heer Been ook - zijn dit, over het algemeen, voorstellen die vaak onbesproken door de raad gaan. Die hebben we hier en bij de raad op de conformlijst staan. Het zijn geen wijzigingen die, op dit moment, tot veel debat leiden. De heer Sijbolts zei dat het college straks de mogelijkheid heeft om allerlei miljoenen heen en weer te plaatsen en ik zeg u dat dat nu voor een deel ook zo is. We hebben programma's die over de honderd- en tweehonderd miljoen zijn. Volgens mij leidt dat in de praktijk niet tot het probleem dat de raad het idee heeft dat het college stiekem binnen de programma's allemaal dingen aan het doen zijn die daglicht niet kunnen verdragen. Dat zou de opzet van het vervolg niet zijn, maar het scheelt intern wat werk. Het is een reden dat als je dit doet het een logische stap zou kunnen zijn.

01:07:40

De heer De Rook: Voorzitter, ik heb deze Raadscommissie goed gehoord. Er zijn vanuit de raad veel aarzelingen bij en het gevoel van: "We hebben straks én de nieuwe systematiek van de begroting én het autorisatieniveau. Hoe gaat dat uitpakken?" Wat ik me kan voorstellen is dat wij meegaan met de suggestie van de heer Bolle dat we het autorisatieniveau niet verbinden aan deze wijziging, maar dat we die jaarlijks agenderen om te kijken hoe de nieuwe structuur werkt en dat dit iets is wat wij over een jaar kunnen besluiten of we wel of niet het autorisatieniveau willen aanpassen. Wat we in de tussentijd zullen doen is ervoor zorgen dat als er een voorstel naar uw raad gaat welke in het huidige autorisatieniveau vooraf wel langs uw raad komt, maar in het nieuwe of voorgestelde niet, we dat specifiek rapporteren, zodat u dat een jaar lang kunt zien. We hebben dan deze discussie over een jaar opnieuw, maar dat hoeft verdere besluitvorming over deze nieuwe indeling van de begroting niet in de weg te staan.

01:08:33

Voorzitter: Dat was een hele lange zin, met wat punten en komma's, maar de heer Sijbolts had daarvoor al een vraag.

01:08:38

De heer Sijbolts: Heel ver in het begin toen de heer De Rook naar mijn bijdrage verwees. Ik weet inderdaad dat het allemaal niet zo zwart-wit is. Ik had mijn betoog behoorlijk scherp ingestoken, omdat ik had verwacht dat de uitkomst vooraf anders was geweest dan ik die tijdens deze besprekingen heb ervaren. Dus eigenlijk ben ik blij verrast over het autorisatieniveau.

01:09:02

De heer De Rook: Ik ben blij dat u nog de gelegenheid heeft gekregen om dit te zeggen. Dank, meneer Sijbolts. Dan een aantal specifieke vragen. Ik begin met de vraag waar de heer De Greef van de SP en de heer Benjamins aandacht voor hebben gevraagd: de invloed van buurten en wijken. Er was een motie van mevrouw Paulusma, met een aantal collega's, om te starten met het maken van een aantal buurtbegrotingen. Het is best ingewikkeld om zo'n beweging te maken, want wij zijn op die manier niet geadministreerd. In een aantal wijken gaan we dat wel doen om de discussie te kunnen voeren die heer De Greef zoekt, zodat we

tegen wijkbewoners kunnen zeggen: "Dit is wat de gemeente van plan is in uw wijk. Wat vindt u ervan? Zou het anders moeten? Heeft u nog tips en adviezen of zouden we hier misschien andere dingen moeten doen?" Het staat los van deze begrotingswijziging. Het is, daarnaast, een traject waar we mee bezig zijn om het bij een aantal wijken te gaan doen en als het goed bevalt kunnen we het opschalen en zal het uiteindelijk een plek in de begroting moeten gaan krijgen. Het is, in die zin, niet verbonden met dit traject. Het loopt er los van, maar we hebben er zeker aandacht voor en plegen er ook inzet op. Vanavond hebben we het over de aanpak en hoe we met wijken samen tot dat soort gesprekken gaan komen.

01:10:14

De heer De Rook: Voorzitter, ik ben ingegaan op de vraag van de ChristenUnie en de VVD over de overlap tussen een aantal programma's. We moeten vooral kijken wat logische dingen zijn om daarin samen te pakken. We nemen die opmerkingen mee om daar nog een keer goed naar te kijken en komen we er bij het voorstel specifiek op terug. Dat zal, verwacht ik, ook onderdeel zijn van het groeimodel, omdat wij in de praktijk gaan merken dat dingen wellicht niet logisch zijn en dat we een jaar later moeten zeggen dat we het misschien moeten aanpassen. Daar moeten we wat wendbaar in blijven. De VVD heeft gevraagd dat ze meer inzicht wil hebben waar het geld is en waar ruimte over is. Dat proberen we in het klein te doen tijdens het voorjaarsdebat, waarbij we zichtbaar hebben wat de financiële ruimte is met de opgave erbij. Dan heeft de raad inzichtelijk wat de ruimte is en welke opgaven er zijn. Mevrouw Hessels bedoelt, denk ik, specifiek dat je een aantal wettelijke taken hebt, maar dat er ook dingen zijn waarvan je als gemeente zelf mag bepalen wat je ermee doet. Daar hebben wij bij de begroting van 2020 een eerste opzet van gemaakt en we zijn intern bezig om die te verfijnen en richting de raad te kunnen brengen. Zo heeft u meer zicht op waar er keuzes zitten over het grote geheel in onze begroting en hoe de gemeente die keuze tot nu toe heeft ingevuld, zodat u als raad kan beoordelen of dat uw lijn is of dat u het anders zou willen. Dus daar zijn wij mee bezig en dat komt dan naar u toe.

01:11:38

De heer De Rook: De PvdA heeft gevraagd hoe we beter gaan sturen op realisatie? Dat is een belangrijk punt. Een eerlijke antwoord is dat wij sturen op betere realisatie, maar dat we dat niet via dit instrument. Het staat er in principe los van, maar we zijn het eens dat het een belangrijk punt is. Wat dit wel doet is dat het u als raad, als het goed is, meer argumenten geeft om het college er achteraf op aan te kunnen spreken waar het in zat als die realisatie niet gelukt is. Je zou kunnen zeggen dat als het college het gelukt is om alle doelen te halen met minder geld het alleen maar mooi is, maar waarschijnlijk betekent het dat een aantal doelen niet zijn behaald als het geld niet besteed is. Daar wil je als raad het college op aan kunnen spreken. De bedoeling van het nieuwe model is dat dat beter tot zijn recht kan komen. Het stelt, in ieder geval, uw raad beter in staat om te sturen op realisatie.

01:12:25

De heer De Rook: Voorzitter, ik heb ongetwijfeld iets gemist, maar volgens mij heb ik een aantal van de meeste vragen en blokjes zo- Nee, er zijn nog een aantal opmerkingen en vragen gesteld over de indicatoren. Ook daarvoor geldt minder en beter. Maar - het kwam in de interrupties aan de orde - dat doen we natuurlijk samen, dus de indicatoren worden samen met uw raad vastgesteld. Als u zegt dat er minder of meer moeten komen is dat uiteindelijk leidend. Het is belangrijk dat we daar de eerste stappen al in hebben gezet. We

proberen in ieder geval beter inzichtelijk te maken wat een indicator is die informatie moet verschaffen. Hoe zit het? Het college moet een prestatie-indicator aangeven, dat wil zeggen, welke prestatie gaat u leveren in dit begrotingsjaar? Een derde set gaat over effecten. Bij sommigen kun je de prestaties niet goed lezen, maar weet je wel welk effect je beoogt, zodat je met de raad de discussie kan voeren of we vinden dat het college de goede middelen voorstelt om tot dat effect te kunnen komen. Dat moet meer richting geven, maar de indicatoren zullen minder moeten. De inzet is minder, maar beter.

01:13:25

De heer De Rook: Elke indicator moet wat zeggen en gerelateerd zijn aan of een doel of een prestatie of een beleidseffect dat concreet in de begroting is opgenomen. Meer op 'need to know-' dan op 'nice to know' basis. Ze worden allemaal elk jaar met uw raad afgestemd. Ik kan me voorstellen dat we elk jaar een gesprek hebben of de indicatoren voldoen of dat er ergens wat bij moet. De adaptiviteit die de heer Been aandroeg is dat het best kan. Op het moment dat je nieuw beleid ontwikkelt horen er nieuwe indicatoren bij, maar er komen indicatoren te vervallen als beleid stopt of afloopt. Zo zullen we dat proces de komende jaren moeten gaan doen. Voorzitter, een laatste opmerking voordat ik kijk naar welke vragen ik niet heb beantwoord. Dit gaat over de structuur, maar de kwaliteit van het gesprek tussen college en raad staat en valt bij de manier waarop we dat onderling doen. De cultuur waar het college en de raad onderdeel van zijn gaat uiteindelijk het verschil maken. Ik hoop dat deze nieuwe indeling ons daarbij gaat helpen.

01:14:23

Voorzitter: Dank. U heeft zelf de vraag gesteld of er nog onbeantwoorde vragen waren? Ik zie de heer De Greef.

01:14:30

De heer De Greef: Een kleine vraag die wel belangrijk is bij het maken van de gebiedsbegroting en om te kijken waar we middelen in willen zetten. Het is een voorstel om de basismonitor te betrekken bij die begrotingen. Is dat iets waar het college mee aan de slag kan? We kunnen dan, bijvoorbeeld, zien waar sportvelden intensief worden gebruikt of juist niet, zodat we daar misschien iets aan moeten doen. Of als het gaat over armoede, waar komt veel armoede voor en hoe hebben we dat met het beleid geprobeerd te verbeteren en heeft dat effect gehad of niet? Als we dat soort inzichten hebben kunnen we in een begroting daar betere politieke besluiten over nemen.

01:15:13

De heer De Rook: Met de basismonitor bedoelt u de wijkkompas die per wijk inzicht geeft? Ik denk dat het een mooie ambitie is om te kijken of we die een betere plek kunnen geven in onze beleidscyclus. Die wordt nu elk jaar netjes gemaakt en daar nemen we kennis van, maar - de heer De Greef voelt dat ook - die lijkt soms een beetje aan de zijkant te komen, terwijl het een belangrijke drager is bij het formuleren van de opgave voor het komende jaar. Ik heb nog niet scherp hoe we dat gaan doen, maar het beter inzetten van de basismonitor en de wijkkompassen - ook richting de vraag: Wat gaan we voor die gebieden doen? - is een ambitie die het college heeft en ik kom er bij u op terug hoe we dat precies gaan inzetten. Het staat zeker op de agenda.

01:15:51

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Benjamins.

01:15:54

De heer Benjamins: Het is niet echt een vraag, Voorzitter. Het is meer een opmerking naar aanleiding van de indicatoren sets die de wethouder daarstraks noemde. Ik wil de waarschuwing afgeven dat we er met elkaar voor moeten waken dat we er niet voor zorgen dat we straks op subniveau weer een prestatie-indicator voor de effectiviteitsindicator gaan hanteren. Dat is een losse opmerking aan de hele raad.

01:16:18

Voorzitter: Dank voor deze, volgens mij, afsluitende opmerking. Nee, de heer Sijbolts heeft nog een vraag.

01:16:22

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik heb een aanvullende vraag. Ik denk dat de wethouder het wel met mij deelt dat de kadernota, die we in het voorjaar bespreken of in het voorjaarsdebat voeren, belangrijker gaat worden als we meer op hoofdlijnen willen gaan sturen. Op het moment dat de raad grote hoofdlijnen mag aangeven heeft de raad zelf natuurlijk ook wensen. Waar ik nu mee zit - de heer Benjamins moet terecht lachen, want hij kent waarschijnlijk mijn wensenlijst - is dat we vaak verzanden in de discussie wat de raad wil. De wethouder wil daar nog weleens zeggen, soms afhankelijk van welke partij met de motie komt: "Ik zie geen dekking, zoekt dat uit", maar als dit zo'n belangrijk moment gaat worden in de cyclus en we gaan het aantal hoofdstukken terugbrengen, ook op detailniveau, kun je als raad straks minder zien wat in welk potje zit. Gaat het college, op het moment dat de raad iets wil en de motie aanneemt, in aanloop naar de begroting, zelf op zoek naar geld of zegt de wethouder: "Komt u zelf maar met een dekking".

01:17:37

De heer De Rook: Voorzitter, de eerste opmerking die ik erover zou willen maken is dat het mijn observatie is dat het voorjaarsdebat maar zelden betrekking heeft op de teksten van de begroting, in welk jaar dan ook. Het gaat vaak over allerlei andere dingen en ik heb niet het idee iets op te kunnen schrijven, waardoor het wensenlijstje van de heer Sijbolts anders wordt. Dat heeft minder draagvlak met elkaar. Dan naar uw vraag. Wat wij hebben geprobeerd te doen, ook bij het vorige voorjaarsdebat, is niet een soort van voorbegroting te maken door te zeggen: "Nou, dit is de ruimte. Het college maakt deze keuzes en het meerjarenbeeld is nul. Wat vindt u?" Dan kom je snel in een discussie terecht die de heer Sijbolts bedoelt.

01:18:11

De heer De Rook: Wat wij de vorige keer geprobeerd hebben te doen is zeggen: "Kijk, dit is wat we nu weten aan welke financiële ruimte er is". We brengen, naar de raad toe, inzichtelijk welke opgaven er allemaal zijn. Sommige dingen ontpoppen zich binnen de organisatie en sommigen zijn maatschappelijk naar ons toegekomen, zodat u als raad de mogelijkheid heeft om, bijvoorbeeld, zoals u dat vorig jaar gedaan heeft, daar opgaven aan toe te voegen of te prioriteren. Vervolgens heeft het college nog de ruimte om, met de prioriteiten van de raad in de hand, tot de definitieve begroting te gaan komen. Dat vraagt een ander type voorjaarsdebat dan dat we de afgelopen jaren hebben gevoerd. Vorig jaar

hebben we het voor het eerst op die manier gedaan, dus misschien moet het nog enigszins ingroeien, maar dat is het model.

01:18:58

Voorzitter: Volgens mij is dat de afsluiting van de discussie hier. Sorry, dan mag u als laatste heer Mellies.

01:19:07

De heer Mellies: Ik hoor de wethouder net zeggen dat de raad tijdens het voorjaarsdebat prioriteiten kan stellen aan de verschillende opgaven die er liggen. Nu kan het misschien zijn dat ik helemaal confuus ben, maar de afgelopen keer dat we dat hadden, hebben wij inderdaad een debat gehad. Daar werden een hele hoop opgaven in genoemd, namelijk de opgaven die de raad mee kon geven aan het college. De hoofdzaak was dat er geen geld was en daarom moesten we maar kijken wat we ermee konden. Vervolgens heeft de raad, volgens mij, helemaal geen uitspraak gedaan over wat prioriteit kreeg. Herinner ik me dat nou verkeerd of hebben we echt ergens een lijst op volgorde gezet?

01:19:54

De heer De Rook: Voorzitter, het college gaat erover welke informatie we aanreiken en welke conclusie de raad daar vervolgens aan verbindt is aan de raad zelf. Wat wel zo is - dat was een beetje het ongemak in het gesprek rondom de begroting - is dat het college heeft geprobeerd om alle ambities die er zijn, zowel in de raad als in de verdere samenleving, met het beschikbare geld in te zetten. Dan staat het beeld op nul en is de ruimte om iets extra's te doen, zonder dat er iets anders voor sneuvelt, heel klein. Het voorjaarsdebat is het moment om dat te doen.

01:20:27

Voorzitter: Helder. Ik ga nu de laatste poging doen, want volgens mij is de discussie nu wel gevoerd. Het ging over een memo dus dat moet nog allemaal, aangehoord zijnde, in een raadsvoorstel komen. De vraag is of we dat als raad afwachten of willen jullie er nog wat mee? Ik kijk nog even rond. Dit is nu het einde van deze discussie en we wachten even af wat het college hiermee gaat doen. Dan bespreken we daarna het eindvoorstel wat er komt en kan er nog een meningsvormende sessie volgen. Ik wens een ieder wel thuis of nog een volgende sessie en dan beëindig ik deze vergadering. Ik bedank iedereen hier hartelijk voor de komst en voor degenen die digitaal waren. Daar zwaai ik naar, want ze zwaaien ook braaf naar mij. Wel thuis en tot de volgende keer.